

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Amerlingova 2, 625 00 Brno

Amerlingova 2/160, 625 00 Brno

Identifikátor: 600 106 471

Termín konání komplexní inspekce: 24. a 25. dubna 2002

Čj.	122 207/02 11087
Signatura	kl2av112

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola (dále též MŠ) je trojtřídní a zřídilo ji Statutární město Brno, Městská část Brno-Bohunice jako svoji organizační složku. Má kapacitu 87 dětí a sdružuje též školní jídelnu. Ve školním roce 2001/2002 bylo zapsáno 75 dětí. Škola se nachází v klidné části sídlištní zástavby a tvoří ji tři budovy, které jsou propojené chodbou. Má k dispozici školní zahradu. Ve všech třídách jsou umístěny děti ve věku od tří do sedmi let. V roce 1997 byla MŠ přijata do projektu "Zdravá mateřská škola" (dále též ZMŠ), garantovaného Státním zdravotním ústavem Praha. Ten činnost školy po třech letech zhodnotil a udělil jí v roce 2000 (s platností na tři roky) Certifikát o přijetí školy do sítě projektu "Zdravá mateřská škola". ZMŠ realizuje vzdělávací program podpory zdraví, který je zaměřen na výchovu ke zdravému způsobu života. V jedné ze tříd se cílevědomě věnuje prevenci vadného držení těla u dětí.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Podmínky vzdělávací činnosti

Byly posuzovány tyto podmínky: personální, materiální a psychohygienické.

V mateřské škole pracuje šest pedagogických pracovníků, včetně ředitelky na plný úvazek. Pouze nově a krátkodobě přijatá učitelka nemá odbornou praxi ve školském zařízení a činí jí potíže se přizpůsobit náročnému stylu práce, který škola uplatňuje. Jedna z učitelek si doplnila středoškolské pedagogické vzdělání bakalářským studiem speciální pedagogiky v oblasti somatopedie. Této odbornosti fundovaně využívá při prevenci vadného držení těla dětí, kterou škola realizuje. **Personální** zajištění je při uplatňovaném způsobu práce školy efektivní, včetně souběžného působení dvou učitelek ve třídě.

Materiální a prostorové podmínky ve všech sledovaných třídách vyhovují vzdělávacím potřebám dětí. Hračky i didaktické pomůcky jsou spíše staršího data. Učitelky však v hojné míře využívají vhodně a nápaditě odpadového materiálu k rozvoji tvořivosti a fantazie dětí. Vše je umístěno v dosahu dětí. Nábytek je promyšleně uspořádán tak, aby děti měly co nejvíce prostoru pro spontánní pohybové činnosti. Celé zařízení je velmi vkusně, esteticky a promyšleně zařízeno. Většinu výzdoby tříd i spojovacích chodeb a schodiště zajišťují autentické dětské výtvarné práce. Školní zahrada skýtá dětem možnost k rekreačnímu a relaxačnímu pobytu. Udržovaná travnatá plocha je dostatečně rozlehlá. I počet pískovišť v částečně oddělených prostorách umožňuje skupinové hry dětí. Vybavení kovovým programem je však zastaralé.

Svým zaměřením na rozvoj zdravého životního stylu zabezpečuje škola velmi promyšleně **psychohygienické** podmínky vzdělávacího procesu. Volně stanovený režim dne, možnost postupných a individuálních činností včetně jídla a dobře zavedený pitný režim podporují ve třídách atmosféru pohody a spokojenosti. Rozdílná potřeba spánku dětí je řešena oddělenou hernou pro relaxační a hrové činnosti. Pouze provoz kroužku „Barevná angličtina“ byl z hlediska biorytmu dětí nevhodně zařazen v době poledního odpočinku. Výběru vhodných přístrojů dle věkové rozdílnosti dětí nebyla věnována dostatečná pozornost a ne ve všech třídách byla vytvořena klidná atmosféra při jídle.

Podmínky vzdělávací činnosti školy byly ve všech třech hlediscích (personální, materiální a psychohygienické) hodnoceny jako velmi dobré. Celkově pak také jako velmi dobré.

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Byly sledovány a hodnoceny tyto oblasti: plánování a příprava, organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace vzdělávacích činností.

Základní materiál, o který se opírá vzdělávací činnost školy je Školní kurikulum. Ředitelka a učitelky ho vytvořily v návaznosti na tříletý projekt "Mateřská škola podporující zdraví" z roku 2000. Zohlednily v něm podmínky své školy a lokalitu, v níž se MŠ nachází. Stavěly přitom na několikaleté přípravě a studiu, které modelovému projektu ZMŠ věnovaly. Podkladem a výchozím materiálem pro zpracování Školního kurikula jim byla publikace "Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole" (Havlíková, Vencálková a kol., Portál 2000). **Plánování a příprava** jsou pojaty v duchu současných trendů tématicky formou přibližně týdenních až měsíčních integrovaných celků. Ty jsou vytvářeny promyšleně, v logických návaznostech a souvislostech. Umožňují pružně reagovat na vzdělávací potřeby dětí a na nově vznikající situace. Nebývají limitovány časově, ale obsahově. Respektují didaktické zásady. Jsou pečlivě a neustále vyhodnocovány prostřednictvím diagnostiky každého dítěte i ukazatelů daných Kurikulem podpory zdraví v mateřských školách. Zpětnou vazbu zajišťuje také intenzivní a úzká spolupráce učitelek nejen ve třídách, ale i v rámci celé školy.

Organizace vzdělávací práce umožňovala vyvažovat spontánní a řízené činnosti. Dávala dětem možnost výběru z bohaté nabídky, takže se všechny mohly realizovat a uplatnit. Vytvářela prostor pro individuální, skupinové i frontální činnosti s dětmi. Přechody mezi uvedenými aktivitami probíhaly nenápadně, samozřejmě a plynule. Také použité **metody a formy** práce (hra, manipulace, experimentování) pomáhaly dětem přirozeně přecházet od bezděčného učení k záměrnému a naopak. Byly promyšlené a vycházely z principu integrovaného a projektového vyučování. Respektovaly prožitkový styl učení dětí a tak plně podporovaly jejich aktivitu, tvořivost, fantazii, kreativní myšlení, emoční prožívání i přirozenou kázeň. Pedagogické postupy, které učitelky volily, přihlížely jak k vnitřním podmínkám (možnosti a schopnosti dětí) tak i k vnějším, danými cíli zvoleného vzdělávacího programu. Vycházely přitom z přirozenosti dětí, jejich citů a zájmů i individuálního tempa. Stavěly na celostním přístupu, využití předcházejících poznatků, na prožitcích a smyslovém poznání s účastí obou mozkových hemisfér. Vytvořily tak optimální podmínky pro dětské učení, což se promítalo do projevů dětí. Ty se chovaly zvědavě, autonomně a samostatně, se zdravou sebedůvěrou. Dokázaly řešit jednoduché problémy, organizovat své činnosti, rozhodnout se a orientovat v nezvyklých situacích. I rutinní každodenní dovednosti zvládaly na odpovídající úrovni. Návyky sebeobsluhy a zdvořilosti uplatňovaly většinou přirozeně a měly je zvnitřněné.

Motivace a hodnocení působily nerozlišeně jak při spontánních, tak při řízených činnostech. Poskytovaly bohatství podnětů. Vyvolávaly tak vnitřní zájem dětí o nabízené činnosti a podporovaly jejich chuť se učit. Opíraly se o prožitky, přímou zkušenost dětí a smysluplné spojení se skutečným životem. Byly založeny důsledně na poskytování věcné a konkrétní zpětné vazby. Posilovaly vztahy spolupráce a tolerance. Přispívaly tak k vytváření základů dětského sebehodnocení i sebevědomí. Děti projevovaly zjevnou radost z činností, poznávání a objevování.

Interakce a komunikace se odehrávaly ve velmi příjemné, dělné a tvůrčí atmosféře. Přispívaly tak k uspokojování a rozvíjení dětských potřeb. Byly postaveny na partnerském, provázejícím a podporujícím vztahu učitelek k dětem. Projevovalo se to jak v řízených, tak i při spontánních aktivitách. Učitelky respektovaly dětské projevy, neprosazovaly se a komunikovaly vyváženě. Děti se chovaly přirozeně a otevřeně. Vzájemně spolupracovaly a pomáhaly si. Hovořily bez zábrán a bohatým jazykem. Přitom dodržovaly pravidla komunikace. Učitelky tato pravidla cílevědomě budovaly a dbaly na jejich respektování.

Samy se jimi řídily a vytvářely tak vhodné vzory pro chování dětí i způsoby jejich komunikace.

Všechny sledované oblasti (plánování a příprava, organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace) spontánních i řízených vzdělávacích činností byly hodnoceny jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Spontánní i řízené činnosti měly mimořádně příkladnou úroveň. Celkově byla kvalita vzdělávací činnosti školy hodnocena jako vynikající.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vzdělávání byly posuzovány v těchto oblastech: plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy.

Škola má zpracované dlouhodobé a střednědobé záměry v Projektu mateřské školy podporující zdraví a následně pak i ve Školním kurikulu. Oba materiály vycházejí z velmi podrobné analýzy podmínek školy, opřené o kritéria daná zásadami ZMŠ. Původní projekt z roku 1997 byl v roce 2000 komplexně přehodnocen a nově zpracován. Na jeho základě pak byla MŠ opětovně potvrzena a zařazena do sítě projektu "Zdravá mateřská škola". **Plánování** školy je systematické. Staví na každoročním i průběžném vyhodnocování své činnosti. Se zpětnou vazbou pracuje promyšleně. Krátkodobé úkoly v ročních plánech navazují na koncepční záměry. Jasně a přehledně konkretizují prostředky, jimiž chce škola daných cílů dosáhnout. Plánování je stručné, reálné a funkční, neboť není zatíženo formálnostmi. **Organizování**, vymezení příslušných kompetencí a pravomocí jednotlivým pracovníkům, vnitřní informační systém i formalizované řády školy se zaměřují na podstatné činnosti a záležitosti MŠ. Velmi dobře slouží jejímu hlavnímu poslání. Pedagogické rady plní funkci poradního orgánu. Ochrana důvěrných informací i osobních dat je zabezpečena. Dokumentace školy je vedena v souladu s právními normami, i když ne vždy na patřičné administrativní úrovni. Rodiče jsou informováni o chování a projevech svých dětí včas a objektivně, nejčastěji formou osobních kontaktů. Jinak pro ně škola (v rámci občanského sdružení SRPŠ) pořádá běžné akce. Náplň schůzek sice orientuje osvětově, ale hlubší spolupráci ve větším rozsahu (i s dalšími odbornými a školskými institucemi) tak, jak komunitní program ZMŠ předpokládá, nerealizuje. K nabídce dalších aktivit škola přistupuje promyšleně, vhodně a účelně. V souladu s realizovaným programem a kvalitou jeho provedení zabezpečuje zdravý rozvoj dětí bez zbytečného přetěžování. Jedna třída se v rámci běžné činnosti zaměřuje kvalifikovaně na prevenci vadného držení těla dětí. Možnost účasti a práce rodičů v tzv. edukativně stimulačních skupinách jim pomáhá při přípravě jejich dětí na základní školu. Za nadstandardní nabídku lze považovat kroužek angličtiny, který vede jedna ze stávajících učitelek. V součinnosti s obcí se MŠ prezentuje na veřejnosti v duchu svého zaměření (výchovy ke zdravému životnímu stylu) a pořádá i se ZŠ dvakrát do roka "běh Bohunicemi". Při **vedení a motivování pracovníků** uplatňuje ředitelka participativní styl řízení. Chová se

skromně, ale významným způsobem přispívá k pozitivní a tvůrčí atmosféře, která v MŠ panuje. Ke svým podřízeným přistupuje věcně a vstřícně. V centru jejího zájmu je vzdělávací činnost školy. Tu sleduje především a důsledně dbá na její zkvalitňování. Daří se jí to díky přirozené autoritě, kterou u svých kolegyň má. Ví co chce, neustále se vzdělává a pružně reaguje na nové podněty, které prosazuje do praxe. Hodně staví na dalším vzdělávání svých spolupracovnic, vytváří pro něj optimální podmínky a podporuje jejich odborný růst. Průběžně a účinně jim poskytuje kvalifikovanou a poučenou odbornou i metodickou pomoc. **Kontrolní mechanismy** školy jsou efektivní. Ředitelka kontroluje provoz zařízení a vzdělávací činnost průběžně svými pochůzkami po škole a dále stanovenými nástroji kontrolní činnosti. Má vytvořený plán hospitací. Pro sledování pedagogického procesu volí reálné cíle. Ty jí pak umožňují dojít ke konkrétním závěrům, které svým podřízeným sděluje věcným a dialogickým způsobem. Staví na jejich sebehodnocení. Přitom má odborný nadhled. Kontrolní činnost je účinná a přináší i odpovídající výsledky v kvalitě vzdělávací činnosti.

Plánování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy měly příkladnou úroveň, organizování velmi dobrou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Celkově byly podmínky vzdělávání hodnoceny jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní jídelna

Školní jídelna (dále též ŠJ), která je součástí mateřské školy má kapacitu 118 jídel. Vaří kolem padesáti pěti obědů při osmdesáti šesti zapsaných strážnících (z toho je sedmdesát čtyři děti a jedenáct dospělých) ve školním roce 2001/2002. Pracují zde dvě kuchařky a na půl úvazku kvalifikovaná vedoucí ŠJ. Všechny absolvovaly povinné hygienické minimum. Hlavní kuchařka je vyučená, pomocná zaučená. Školní kuchyň, včetně hospodářského zázemí je umístěna v samostatné části budovy MŠ. Z prostorového i provozního hlediska je zajištěna velmi dobře. Pouze odvětrávání některých skladů není zcela vyhovující. Technické vybavení i nádobí jsou postupně obnovovány. Činnost kuchyně se řídí podrobně rozpracovaným provozním řádem. Personál udržuje všechny používané místnosti v čistotě. ŠJ zajišťuje pestrou a vyváženou stravu, včetně pitného režimu, který nabízí jak ochucené pití, tak dováženou čistou vodu. Jídelníček je bohatý na zeleninu a ovoce. Výdej stravy probíhá plynule, bez zbytečných prostoje. Organizaci vzdělávací činnosti nenarušuje, ale podporuje. Stravování tvoří v souladu se vzdělávacím programem školy promyšlenou součástí činnosti ZMŠ. Významným způsobem tak přispívá k vytváření zdravých stravovacích návyků u dětí. V souvislosti s tím se ŠJ zapojila i do práce s rodiči tím, že pro ně každoročně pořádá ochutnávky a na nástěnkách zveřejňuje neobvyklé či zajímavé receptury. V době inspekce bylo připravované jídlo chutné, vhodně upravené a v dostatečném množství. Z kontrol kompetentních orgánů, které ve stravovacím zařízení kdy proběhly nevyplývala žádná opatření. Evidence strážníků je vedena v souladu s platnou vyhláškou. Jídelníčky, výše a způsob platby pro rodiče jsou zveřejněny na dostupném místě.

Školní jídelna plní svoji funkci z hlediska sledovaných a dostupných zjištění velmi dobře.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 30. 5. 2001.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. OŠ/53/2002 ze dne 18. 3. 2002 účinné od 1. 6. 2001.
- Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2001 – (Škol (MŠMT) V 1-01) ze dne 3. 10. 2001.
- Výkaz o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. 10. 2001 (Škol (MŠMT) V 17-01) ze dne 17. 10. 2001.
- Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ.
- Evidenční listy.
- Přehledy docházky.
- Seznamy dětí.
- Osobní spisy zaměstnanců (doklady o ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků a platové výměry) – osobní čísla: 20558, 24442, 36322, 36522, 43346, 89562.
- Pracovní doba – přímá práce u dětí.
- Inspekční zápis HHS ze dne 18. 6. 1998.
- Zápis hygienika města Brna z 29. 2. 2000, týkalo se stravovacího režimu dětí MŠ.
- Zpráva o výsledku kontroly ŠJ, provedené metodičkou stravování ŠÚ dne 11. 4. 2000
- Provozní řád MŠ
- Provozní řád školní kuchyně
- Vnitřní řád MŠ Amerlingova 2 v Brně
- Projekt „Mateřská škola podporující zdraví“
- Plán na školní rok 2001/2002
- Roční plán na školní rok 2000/2001
- Školní kurikulum
- Třídní kurikula
- Výroční zpráva o činnostech mateřské školy za školní rok 2000/2001
- Zápisy z pedagogických rad
- Zápisy z kontrolní činnosti
- Záznamy o dětech
- Přehledy výchovné práce
- Sdělení o výsledcích inspekční činnosti ze dne 15. 11. 1996 a protokol o kontrole ze dne 15. 11. 1996, č. j. O-12-02/9697-Ve-499
- Dotazník pro ředitele
- Dotazníky pro rodiče
- Podkladová inspekční dokumentace pro mateřské školy

ZÁVĚR

Podmínky i kvalita vzdělávací činnosti školy měly vynikající úroveň.

Od poslední inspekce došlo k výraznému zlepšení v oblastech plánování, kontrolní mechanizmy, vedení a motivování pracovníků, které jsou v současnosti uváděny v rámci podmínek vzdělávací činnosti. Nastal posun z úrovně velmi dobré na vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	..Eliška Vencálková, v. r.....
Členové týmu	Mgr. Ivana Běťáková	..Ivana Běťáková, v. r.....

Další zaměstnanci ČŠI: Eva Hrnčířová

V Brně dne 3. května 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:3. května 2002.....

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Jitka Kandernálová

..Jitka Kandernálová, v.r.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	20. 5. 2002	210/02
Zřizovatel Mě. Brno - MČ Bohunice	20. 5. 2002	211/02
MmB - OŠMT	20. 5. 2002	212/02

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány